

EL MÉTODU SCOUT

ENTAMU

---

1. L'Escultismu ye un Xuegu

Baden Powell decía que l'escultismu ye un xuegu, un preséu educativu que respunde a unos oxetivos cimero, constrúise dende unos elementos básicos y ponse en práutica al traviés de les actividaes que, pela so breda, son tamién xuegos.

El xuegu tien como consecuencia'l gustu por deprender, por llograr un oxetivu, gracias a les sos carauterístiques esenciales: l'aición, la imaxinación, l'aventura, la diversión, l'asociación n'equipos, el repartu de papeles y el respetu a les regles pautaes.

Nesi xuegu participen non sólo los neños, neñes, mozos y moces, sinón tamién los y les responsables. Tol mundu tien un rol necesariu, un papel imprescindible pa desendolcar, que'l so oxetivu y bases tienen de conocese.

2. L'Escultismu ye un Mémetodu

El Mémetodu Scout ye un sistema educativu que ta iguáu por distintos elementos que se complementen ya integren; caún respunde a una función educativa concreta pero tamién necesita de los otros. Pa emplegalos de mou afayadizu tenemos de tener en cuenta'l nivel de desendolque de cada neñu, neña, mozu o moza y de la Unidá, asina como les sos carauterístiques y circunstancias específiques.

El Mémetodu surge d'una idea cimera: enfótase en que cada persona ye quien pa responsabilizase del so propiu desendolque. Ella ye la protagonista del procesu de la educación, el Mémetodu namái ye'l cuadru encadarmáu que-y val de contéu y de guía; a esta idea d'entamu llamámosla *autoeducación*.

La clave del progresu personal pal Escultismu ye que cada neñu, neña, mozu o moza, dende los sos centros d'interés, desendolca les sos capacidaes y habileces pa descubrir nuevos intereses y desendolcar nueves capacidaes y habileces, acordies col so propiu ritmu.

El Mémetodu, emplegáu de mou afayadizu, asegura que se llogren una gran parte de los oxetivos; el llabor de los y les responsables ye aplicalu de mou arriquecedor y cimble, adautándolu a cada realidá, revisando constantemente y torgando alloñanos de los oxetivos.

3. El Méthodu Scout encadámase en Programes y Proyeutos

Históricamente hebo dos maneras de plantegase la dinamización del xuegu scout: un sistema de Programes y un sistema de Proyeutos. Caún d'ellos tien ventayes ya inconvenientes.

El Sistema de Programes, centráu sobre too nel progresu individual, propón el desendolque d'oxetivos a llargu plazu sobro una llinia de trabayu enforma predeterminada y concreta. Amenorga les posibilidaes creatives tanto de la persona qu'educa como de la persona que ta educándose, magar qu'empobina con más facilitá al llogru de los oxetivos.

El Sistema de Proyeutos, fundamentalmente empobináu escontra'l progresu comunitariu, propón trabayar al traviés d'actividaes complexes encadarmaes dende la secuencia *reflexón-aición-reflexón*, propuestas pola persona que se ta educando y d'una duración más o menos definida, sobre les que l'educador o educadora tendrán d'asegurar la presencia d'oxetivos educativos, delles vegaes ensañaos.

En llinia colo más del Escultismu Católicu n'Europa, Scouts MSC opta nel so Programa de Xóvenes por un sistema mestu, nel que s'entemecen itinerarios de progresu individual adautaos a cada persona con proyeutos comunitarios perabiertos a la creatividá, que contribúin a da-y puxu al desendolque del progresu personal.

LOS ELEMENTOS DEL MÉTODU

---

1. La Llei y la Promesa

La Llei y la Promesa tienen una doble aguada que ye mester conocer:

- a) La Llei y la Promesa son los principales textos ideolóxicos scouts:

La Llei Scout afirma un conxuntu de valores universales que proponen una forma de vida, una propuesta concreta, pedagóxica, que realiza l'Escultismu y que la so aceutación ye necesariamente una opción personal llibre. Esti compromisu, públicu y solemne, ye la Promesa Scout.

El conteníu de la Llei y la Promesa ye'l mesmu en tol mundu y cada scout asúmelo personalmente; d'esta forma, la Llei y la Promesa constitúin la clave de la unidá ideolóxica del Movimientu Scout.

- b) La Llei y la Promesa constitúin l'elementu central del Méthodu Scout:

Nel Escultismu creyemos que los entamos y oxetivos de la educación nun tienen de ser sólo una xera de les persones adultes; pa que los neños, neñes, mozos y moces se faigan responsables del so propiu desendolque dientro'l xuegu scout, ye mester presenta-yos direutamente los oxetivos educativos del Movimientu nun llinguaxe accesible acordies cola so edá (esta ye la función metodolóxica de la Llei Scout) y

tienen de poder decidir personalmente si se comprometen a esforzarse por algamar esos oxetivos (esta ye la función metodolóxica de la Promesa Scout).

La Llei y la Promesa son, porque constitúin la so base ideolóxica, l'elementu central del xuegu scout sobre'l que s'encadarmen tolos otros elementos; poro, tien de presidir tola actividá scout, ensin llendase a determinaos momentos de calter más simbólicu.

Facer la Promesa supón una esperiencia cimera nel itinerariu personal de cualquier scout, polo que rique un mínimu de maurez y afondamientu pa que'l so conteníu puea ser asumíu con responsabilidá.

Los testos tienen d'adautase a cada edá nun procesu d'averamientu progresivu a la so asunción definitiva. La metodoloxía de cada Rama define cualu tien de ser l'afondamientu de la Llei y Promesa pa cada etapa y les sos formulaciones.

El testu de la Llei Scout en Scouts MSC ye:

1. *El scout ye dighu d'enfotu.*
2. *El scout ye lleal.*
3. *El scout ye útil y servicial.*
4. *El scout ye amigu de toos y hermanu de tou scout.*
5. *El scout respeta fundamente a les persones.*
6. *El scout ve na naturaleza la obra de Dios y protéxela.*
7. *El scout nun fai les coses a medies.*
8. *El scout arreblaga penriba les dificultaes con alegría.*
9. *El scout ye austeru, trabayador y cuidadosu de los bienes.*
10. *El scout ye sanu.*

El testu de la Promesa Scout en Scouts MSC ye:

Prometo pol mio honor y cola axuda de Dios facer tolo que puea pa:

- *cumplir los mios deberes con Dios y el mio País,*
- *axudar a los otros en toes circunstancies*
- *y cumplir la Llei Scout.*

Tamién podemos considerar, como manifestaciones d'esti elementu, el compromisu d'entamu que s'adquier cuando una persona s'incorpora al Movimientu, asina como la robla de les Cartes d'Unidá o otros compromisos asemeyaos que s'enxerten na metodoloxía de cada Rama.

2. La educación al traviés de l'aición

BP daba a los y les responsables scouts esti conseyu: *“dexái que s'enquivoque; al traviés de los errores constrúise la esperiencia.”*

Nel Escultismu depriéndese al traviés de la esperiencia y non d'un enseño teóricu: reconocemos el valir de les actividaes espontánees de los neños, neñes, mozos y moces y enfotámonos nelles como motor de la esperiencia scout, que se convierte nun sinónimu d'aición y d'aventura.

P'algamar los oxetivos educativos, l'Escultismu propón-y al neñu, neña, mozu o moza una riestra d'esperiencias significatives desendolcaes dende los sos centros d'interés, que s'encadarmen en gran midida al rodiu proyeutos.

El neñu, neña, mozu o moza ye parte activa nel procesu dende la propuesta a la revisión y celebración de les aiciones. D'esti mou les actividaes respunden de manera efectiva a los sos centros d'interés.

Un neñu, neña, mozu o moza va comprender meyor lo que-y dicimos si lo pue rellacionar con una esperiencia que yá tien; les esperiencias faense significatives en gran midida gracias a la secuencia de reflexón-aición-reflexón. Esti mecanismu permite obtener ya interiorizar rempuetes consecuentes del procesu dende la so propuesta hasta la so execución. Por esta razón, dende'l so orixe l'Escultismu definióse como una pedagogía activa, na que se depriende de lo que se vive.

3. La vida en grupinos

El grupín

El grupín ye una fonte d'esperiencias que contribúi dafechu al desendolque ensembre de la persona.

En concretu, el xuegu scout desendólcase prioritariamente nun grupín porque da garantía de la participación, el protagonismu, l'asunción de responsabilidaes y la corresponsabilidá nel progresu de les persones que faen parte del grupu d'iguales. D'esta forma facilítase la interaición positiva de los sos integrantes, mirando polos intereses y necesidaes de tol mundu y permitiendo l'aportación de cada persona pal bon furrular del conxuntu.

- La unidá y el grupu scout

Los grupinos rellaciónense ente ellos, complementéense ya intégrense, xenerando otres estayes mayores nes que tamién tien llugar l'actividá scout, especialmente la unidá, na que se desendolca gran parte del programa, asina como'l grupu scout, qu'axunta a les unidaes de les distintes rames, permite la continuidá de la secuencia pedagóxica y constitúi la cadarma básica del Movimientu a nivel llocal.

- Les estayes asociatives ya internacionales

Magar que seya en menor medida, otra parte de l'actividá scout desendólcase n'estayes asociatives ya internacionales, que permiten l'alcuentru, la convivencia y la cooperación col restu los scouts y espresen la dimensión universal del Movimientu.

- *El xuegu institucional*

Al traviés del xuegu institucional encadármase la vida comunitaria en tolos ámbitos nos que tien llugar l'actividá scout, asina como la rellación que tienen ente ellos. Gracias a esti xuegu, constrúise una pequeña sociedá que permite aniciase na vida social y democrática. Ta iguáu por una riestra d'elementos que s'interrellacionen:

- L'asociación natural en grupos de collacios y collacies.
- La collaboración ente neños, neñes, mozos y moces con distintos niveles de maurez y esperiencia.
- La posibilidá d'asumir y apurrir responsabilidaes concretes.
- La esistencia d'espacios democráticos pa la participación, pa garrar decisiones y la evaluación en tolos niveles del Movimientu.
- La esperiencia de representar y ser representáu o representada.
- La igualdá de derechos y responsabilidaes ente persones de distintu sexu.

4. L'Acompañamientu Adultu

Cada responsable acompaña y axuda personalmente a caún de los neños, neñes, mozos y moces a xugar al escultismu. El so papel ye, sobremanera, el d'asegurar que los oxetivos educativos del Movimientu tean presentes pa que cada scout puea progresar sacando les sos propies conclusiones de les esperiencias que vive.

Pa ello, orienta, sofita y apurre responsabilidaes a los neños, neñes, mozos y moces, asegurándose de que tengan les condiciones afayadices que necesiten y les erbíes pa desendolcar les actividaes que-yos interesen.

L'actividá de la Unidá xestiónase conxuntamente ente los neños, neñes, mozos y moces coles persones adultes que los acompañen: toos faen parte de les decisiones, caún dende'l so papel.

Xunto al respetu mutuu y al afitamientu de vanceyos emocionales positivos, l'aición pedagóxica de cada responsable colos neños, neñes, mozos y moces sofítase nel so exemplu personal, que constitúi'l so preséu educativu cimeru.

Por esta razón ye necesario la identificación de cada responsable cola propuesta de valores del Movimientu y el so compromisu con ellos pa exercer el so llabor educativu voluntariu dende la lóxica del Programa Scout tanto colos educandos y educandes como colos otros responsables, acordies colo que s'afita nel Programa d'Adultos.

5. El Progresu Personal

El progresu personal nel Escultismu, qu'entama cola incorporación al Movimientu, ye'l camín percorríu por cada neñu, neña, mozu y moza p'algamar los oxetivos personales que se propunxeron dientro'l marcu d'oxetivos propios de cada Rama.

Nel Métopu Scout, el progresu tien una riestra carauterístiques que lu definen:

- Ye relativu a cada persona, dinámicu y continuu: los pasos de progresu son particulares y estremaos pa caúna, de mou que, lo que pa una persona pue ser daqué normal, pa otra pue ser un gran llogru que los sos collacios y collacies, asina como los y les Responsables tienen de valorar y reconocer.
- Ye autorreguláu, porque, magar que los y les responsables tienen de motivar el progresu, ye'l propiu neñu, neña, mozu o moza los que deciden hasta ú quieren llegar.
- El Grupín y la Unidá viven el progresu de cada miembru, intégrenlu y valórenlu como parte del progresu comunitariu, polo que nun ye competitivu.
- Ye valoráu por cada scout y pol grupu d'iguales, de mou que los y les responsables nun son los únicos encargaos de reconocelu.
- Ye reconocíu simbólica y públicamente, valorando la intención y el compromisu per parte del neñu, neña, mozu o moza de llograr un oxetivu, non la consecución del mesmu; reconocer el progresu nun pretende premiar, sinón simbolizar un compromisu pa da-y puxu.
- Tien en cuenta la evolución de cada persona dientro la estaya scout, pero tamién lo qu'asocede na so vida de tolos díes polo que ye necesario afitar rrellaciones colos otros axentes educativos pa llograr unos resultaos globales acordies colos oxetivos.

D'esti mou, el sistema de progresu personal scout pretende que caún, acordies cola so edá y carauterístiques, comprenda los oxetivos educativos (qué espera l'Escultismu d'él o d'ella), ellabore'l so propiu plan personal de progresu y vea reconocíos los sos esfuerzos, más que los resultaos.

Pela otra cueta, la busca del progresu comunitariu aguiya'l progresu personal de cada miembru del grupín y unidá; pela so bredda, la consecuencia del progresu personal de cada scout xenera'l progresu comunitariu.

En caúna de les Rames propónse un itinerariu de progresu personal de trés etapes:

- a) Integración: la persona entra nel Grupín y la Unidá y va conociendo a los sos collacios y collacies asina como lo que l'Escultismu-y propón nesa Rama, les regles del xuegu. Esti periodu fina cola celebración del compromisu, espresáu na Promesa.

- b) Compromisu: ye la etapa na que se desendolca'l serviciu que naz de la Promesa, tentando d'avanzar acordies colos oxetivos educativos del Escultismu.
- c) Serviciu: el neñu, neña, mozu o moza tien asumío en gran midida la propuesta d'esa Rama, y exerce un llabor de lideralgu positivu, llegando a ser un sofitu pal Kraal y un animador de la Unidá.

6. La Vida na Naturaleza

La Naturaleza constitúi'l marcu privilexiáu de l'actividá scout en toles rames y pa toles persones que facemos parte del Movimientu.

Ye'l marcu afayadizu pal desendolque de los sentíos, de les habileces personales y de la sensibilidá. Nella ye más fácil percibir y valorar lo esencial.

Ye tamién una erbía de socialización, d'averamientu personal y de solidariedá. Permite afondar nel enfotu y adquirir responsabilidá individual y pa col grupu.

Ye l'ambiente más afayadizu pa descubrir y asumir el llugar del ser humanu nel Universu, facilitando l'apertura a la Trescendencia.

7. El marcu simbólicu

El marcu simbólicu ye'l llinguaxe propiu del Movimientu, que permite a tolos sos miembros desendolcar una comunicación propio adautao a cada edá. Esti llinguaxe da llugar a un sistema d'identificación que da xuntura a los grupos y refuerza'l sentimientu de pertenencia al traviés de la coherencia nel desendolque del Programa de Xóvenes y del Programa d'Adultos.

Ta iguáu por un conxuntu de símbolos que representen la propuesta educativa del Escultismu: la pañoleta, la flor del lliriu, los colores de les Rames, los cantares, les costumes, les ceremonies... Elementos con significáu, qu'axuden a crear un escenariu, una atmósfera que contién los valores y la propuesta del Movimientu, y los fai más accesibles pa los neños, neñes, mozos y moces.

El llinguaxe adáutase a caúna de les Rames, en marcos afitaos que, partiendo de la creación de "imaxinarios" sobre los que desendolcar el xuegu, pasen al "retu" nes edaes intermedies (aventura) y finen na propia "realidá" nes etapes de pasu a la vida adulta. D'esti mou permite treslladar los valores del escultismu al traviés d'un xuegu hasta la vida real.

Documento aprobado en la 53ª Asamblea General Ordinaria del Movimiento Scout Católico
Santiago de Compostela, 30 y 31 de Octubre de 2011
Texto Ley y Promesa Aprobado en la 54ª Asamblea General Ordinaria
Pozuelo de Alarcón, 7 y 8 de Mayo de 2011